

Sumari

Portada d'Alfons Borrell

306 PORTIC

307 SEMBLANÇA DE RAMON VALL I RIMBLAS Per Joan Cuscó i Aymami.

310 ELS QUE HE TROBAT PEL CAMÍ: FRANCESC CAMBÓ. Per Mn. Geis

312 RECORDS VIUS DE RUSIÑOL Per Joan Antoni Maragall

314 RUSIÑOL PINTOR Per Rafel Colom i Llonch

316 UN ESCRIPTOR D'INSTINT POPULAR Per Josep Maria Riu

317 MÀXIMES I MALS PENSAMENTS de Santiago Rusiñol

318 HERBEJANT AL CAMP DEL LLenguatge Per Filo Prim

319 AVUI ÉS... FRANCESC VENTURA I TORRES

320 ART ROMÀNIC: EL MONESTIR DE SANT SERNI DE TAVERNOLES I ELS CAMPANARS RODONS Per Ramon Vall Rimblas

322 JOSE MARIA PEMAN Per Ricard Simó i Bach

324 EL CENTENARI DE PAU VILA

325 COM VAIG CONÈIXER VÍCTOR CATALÀ Per Dolores Miralles i Valls

326 LA POESIA, DE DOL. ASSOCIACIÓ D'AMICS DEL SANTUARI DE LA MARE DE DÉU DE LA SALUT DE SABADELL. EL MÓN PER UNA ESCLETXA

327 ARTS: ESTRADA VILARRASA O L'"AQUARELLISME TRIOMFANT" Per Rosa Ten

328 RECORDANT... LLUÍS RODÉS, Sch. P. Per Daniel Sanahuja i Capella

330 HA MORT MELVYN DOUGLAS Per CINE CLUB SABADELL

331 CINEMA PER A JOVES Per CINE CLUB SABADELL

332 ESTRENA DEL COR JUBILO Per Jolier

332 PREMI SANT JOAN

333 PÀGINA POÈTICA: UNA PETITA ODA A UNA PÀTRIA PETITA Per M. Crusafont Pairó

334 IMATGE I PARAULA. Foto. Josep Busoms. Text: Joan Cuscó

335 SOMRIEU, SI US PLAU... Per Mainou + Xespir

DIBUIX: de Ricard Calvo i Durant

CARICATURES: E. Hierro

FOTOS: Ll. Brunet, J. Busoms, J. Cuscó, P. Ferran i Arxiu.

NOTES:— Les fotos que il·lustren els articles dedicats a Santiago Rusiñol en el cinquantè aniversari de la seva mort, ens han estat gentilmente cedides per l'Arxiu Fotogràfic d'Establiments Maragall, S.A.

—El Cicle de Castells del Vallès es reprendrà el número vinent

AMICS DE LES ARTS I
DE LES LLETRES
DE SABADELL

Redacció: Sant Ferran, 60
Telf. 710 52 86
Realització: DIPTIC
Moratin, 62 - Telf. 726 55 99
Dip. Legal. B-16799/1978

Portic

Es parla, en aquest número, del centenari del naixement de Pau Vila amb l'exposició de les seves col·leccions de romanços i d'auques, i també del cinquantenari de la mort de Santiago Rusiñol, autor d'una **auca** famosa: la del senyor Esteve. I justament fa poc Prado del Rey en va donar una versió televisiva en castellà, per a tota Espanya; ben acceptable, per cert.

Aquesta triple coincidència ens mena a fer unes senzilles reflexions.

Sempre, parlant de l'"*Auca del senyor Esteve*" s'ha ponderat la creació del prototipus del botiguer català, del comerciant-formiga, que viu només per al seu negoci, entorn del qual, únicament, giren les altres facetes de la seva vida rutinària i monòtona. És, l'obra, una crítica àcida i afectuosa a l'ensem, en la qual la cara de les virtuts no amaga la creu dels defectes.

Avui ja no hi ha "*senyor-estevisme*". Aquell arquetip ja és de museu. Els nostres comerciants, tot i conservar un fons racial de seny i fins de gasiveria, ja volen i saben viure. En canvi, de la ruptura de l'herència estevista que es produeix en l'obra de Rusiñol la crítica n'ha fet poc cas. L'"*anormalitat*" que significa el Ramonet, amb la seva vocació artística, semblava que fos un recurs de l'autor perquè l'obra no quedés en sàinet de costums i adquirís interès dramàtic, tot i el fre que Rusiñol imprimia en el noi, amb la seva contenció i la seva parcial i sacrificada fidelitat. Tanmateix el contrast era detonant, però es considerava com un cas-límit i aquí s'acabava tot.

Poc podia pensar Rusiñol que, tot retratant un panorama social que ell havia conegut, profetitzava un altre panorama futur. En el nostre temps les ruptures de les dinasties mercantils són el pa de cada dia. Els fills ja saben tirar al dret, sense recances, i els pares saben acceptar més o menys filosòficament els fets, reconeixent que no poden inspirar llàstima a ningú, perquè mirat des de fora, en abstracte, hom reconeix el dret dels fills a endegar llur vida com els plagui.

El mèrit de Rusiñol en crear el prototipus del senyor Esteve és extraordinari. (Se n'aconsegueixen pocs de prototipus en la literatura). Però també ho és el d'anticipar el retrat social d'una època futura. Encara que li vagi sortir inconscientment, com allò de la flauta que sóna per casualitat.

